

Splošni nemški umik v Franciji

AMERIKANCI OBKOLILI PARIZ. — MAKVISTI NA POVRŠJU V VSEJ FRANCiji

London, Anglija. — Zavezniki nadaljujejo s svojo uspešno strategijo, s katero so pričeli invazijo pred več, kakor dvema mesecema. Ta strategija je, udari na več točkah, o poteku bojev izdaj samo toliko poročila, kar je nujno potrebno, o splošnih operacijah molči in presenečuj sovražnika s svojim molkom in tajnostjo. Tako n. pr. so Amerikanci udarili iz Normandije in Bretagnije že pred dvema tednom proti jugu in vzhodno proti Parizu. Koliko ameriških kolon prodira nihče ne ve. Nemška sedma armada je skušala ustaviti v nižavah pod Caenom ameriško prodiranje in se mudila tu več dni. Med tem pa je najmanj šest ameriških drugih kolon s tanki prodiralo po drugih smerih in so skoro dvakrat obkrožile sedmo nemško armado. Tri kolone pa so prodrle do Pariza in imajo istega zdaj baje obkoljenega. Nemce je ta strategija tako zmedla, da zdaj ne vedo, kateri koloni naj se postavijo v bran in katera je bolj nevarna. Med tem pa se ameriške kolone razliva po vsej Franciji.

Nemci kljub temu da so bili priznani dozdaj kot najboljši stratezi, ne vedo nič boljše, kakor da zdaj beže iz vse Francije gori proti reki Reni kjer (Dalje na 4. strani)

KRVAVI BOJ ZA VARŠAVO; POLJAKI KRITIZIRANI

Moskva, Rusija. — Zastoj, ki je nastal zadnje čase na ruski fronti je nastal, ker so Nemci vrgli severno nad Varšavo vse skozi do Vzhodne Prusije nova ojačenja in so blazno izvajali srdite protinapade na rusko vojsko. Ti protinapadi so Ruse trenotno ustavili in jih na par točkah potisnili za nekaj malega nazaj. Toda zadnja poročila že omenjajo, da so Rusi ojačili tiste dele fronte in da so se v nedeljo začeli razvijati velike boje na več, kakor 300 milj daljave. Ruske armade pritiskajo z velikimi silami proti Vzhodni Prusiji, katero imenujejo Nemci za "sveto zemljo" in branijo isto z vsem svojim militarističnim fanatizmom. A kakor zgledata Rusov ne bodo dolgo zadržavali, ker so v veliki premoči.

V sredini ruske fronte divjajo zdaj že tretji dan srditi boji za Varšavo. Na zapadnih bregovih reke Vistule se Nemci srdito branijo, vendar so ruske čete že na treh krajih izsilile prehod preko reke in si ustanovile oporišča. V Varšavi sami pa divjajo boji med poljskimi podzemskimi uporniki in naziji. Begunci, ki so prišli na rusko stran pripovedujejo, da vlada v Varšavi pravi masaker. Uporniki niso bili dovolj oboroženi, ko je prišel apel poljske zamejne vlade iz Londona za upor. Dvigali so se, s tem so se pa pokazali Nemcem in slednji jih zdaj pobijajo in koljejo, da je strah. Ruski poveljniki ostro kritizirajo radi tega zamejno vlado v Londonu, zakaj, in čemu izdaja take apele za odpor, ko položaja prav nič ne pozna. Na deset tisoč Poljakov bodo Nemci zdaj pobili brez vsake koristi za Ruse in Poljake.

Na vsej vzhodni fronti, kakor zgledata zdaj se bodo prihodnje tedne razvijali veliki boji. Nemci bodo skušali držati Ruse nazaj, kar jim bo pa težko uspelo.

NOVA RAKETNA LETALA; KONEC VOJNE V 5 TEDNIH?

London, Anglija. — Cenzura je te dni dovolila objaviti, da so začeli Nemci uporabljati nova raketna lovka letala na vijak. To novo letalo je uradno označeno ME-163 in ga imenujejo "Leteča perot". Amerikanci pa mu pravijo "Jetty". Strokovnjaki so mnenja, da je to letalo najhitreje zlasti za vertikalne (navpične) skoke z višine na kak predmet, z zelo dobro zanesljivo kontrolo.

Ameriški letalci, ki dnevno bombardirajo nemška mesta pripovedujejo o silni hitrosti teh novih nemških letal. Dva taka letala so Amerikanci sestrelili te dni. A pripovedujejo, da prilete s tako brzino mimo, da se čuje le žvižgajoč vršček zraka in da se več kakor pol milje daleč za njim dela neki beli dim, kar prihaja najbrže iz raketnega eksploziranja, ki goni letalo.

NI MOGLA ZDRŽATI

Tukaj je ena izmed utrdb v Hitlerjevi zapadni steni, ki se ni mogla ustavljati krogom iz ameriških topov. Krije del normandijskega obrežja. Zavezniki imajo zdaj tukaj svojo poveljniško postojanko.

NEMCEM SE SILNO MUDI IZ VSE JUŽNE IN ZAPADNE FRANCije

Port Bou, Španija. — Begunci, ki so dospeli te zadnje dni preko francosko-španske meje, pripovedujejo, da so Nemci odšli iz vseh vojašnic ob meji in da vsi Nemci v masah odhajajo iz zapadne in južne Francije. Med nemškim vojaštvom je opaziti, da silno hitro pada morala. Pred par tedni še so se nemški vojaki ošabno postavljali ni so se drli nad vsakim, če je le z očmi pokazal, da ne veruje njihovim besedam. Zdaj so postali tihi in neka bojazljivost se jih prijemlje. Vlak Nemec je prepričan, da ga nekdo zalezuje in nima miru. Iz raznih okrožij so odšli kar ponoči. Zjutraj so našli domačini prazne vojašnice. Po vsej Franciji vstajajo patriotje, ki učinkovito nadlegujejo Nemce. Le orožja jim manjka. Uspešni so najbolj v nadlegovanju nemških prometnih zvez, kot razdiranju prog, podiranju mostov, itd. Osvoboditev Francije prihaja veliko hitreje, kakor se je pričakovalo.

HITRE VREMENSKE SPREMEMBE

Pittsburgh, Pa. — V McKean County, kjer so imeli zadnji četrtek še okrog 95 stopinj vročine, je v soboto jutro kazal toploter 38 stopinj nad ničlo. Bilo je hladno, da so ljudje začeli kuriti po stanovanjih. Slika sprememba je nastala tudi po več krajih osrednjega zapada. Pač čudno vreme.

NAROČILA ZA JEKLO ZNIŽUJEJO

Washington, D. C. — Odbor za vojno proizvodnjo objavlja, da je znižal zadnje dni za skoraj 300,000 tonov naročil za jeklo. Zgledata torej, da ni več take nujnosti za izdelovanje jekla.

PROIZVODNA PREMOGA GRE NAVZGOR

Washington, D. C. — Tajnik Ickes, v katerega področja spada tudi uprava kuriva poročila, da se je v prvem tednu letošnjega avgusta nakopalo 12,110,000 tonov premoga v Zr. državam. To je za celih 110,000 tonov več, kakor prejšni teden.

KRIŽEM SVETA

St. Tropez, Francija. — Na francoski rivijeri, je bil v petek vjet prvi nemški general v tem delu južne Francije. Bil je to general Ludwig Bieringer, ki je obenem načelnik uprave nemške vojske, pravi poročilo. Pri izpraševanju je omenil ameriškega generala Patchu, da čuti že nekaj časa, da jadra Nemčija h svojemu tragičnemu koncu.

Mexico City, Mehika. — Predsednik Mehike je v soboto podpisal zakon, ki dovoljuje vpisovanje v mehičansko vojsko mladeničem že s 16 letom starosti. Vsi taki pa se bodo morali zavežati, da bodo služili v armadi dobo petih let.

Chungking, Kitajska. — Kitajska narodna vlada je pooblastila Dr. V. K. Koo-a, kitajskega poslanika v Londonu, da bo zastopal Kitajsko kot vođa in načelnik kitajske delegacije na zaščitni konferenci, ki se bo v kratkem začela v Washingtonu.

Chicago, Ill. — Henry Sunneschein, klerik na višjem čičaškem sodišču je objavil v sobotnih listih, da je v petek zadnji teden vložilo 61 strank tožbe za razporeke. Stevilo je visoko in predstavlja žalostno sliko družinskih razmer. Kam plovemo?

Detroit, Mich. — Kakor poročila uprava vojnega letalstva iz Washingtona so zgube ameriških bombnikov zelo nizke zadnje čase. Zgledata, da masna produkcija bombnikov presega zahteve in mnogi so prepričani da bo že decembra letos do 50% delavcev v tej industriji odpuščenih. Prihodnje leto pa gotovo nad 300,000 delavcev.

Washington, D. C. — Združene države so obnovile te dni pošiljanje blaga za civilno uporabo v Turčijo. To se je zgodilo, ker je Turčija prekinila odnose z Nemčijo. Pogoji "Lend-Lease" zakona ji pa niso še dovoljeni in tudi najbrže ne bodo, razen če bo vstopila v vojno na strani Zaveznikov.

Phoenix, Arizona. — V tukajšnjem Rialto teatru je padel med filmskim kazanjem omet s stropa nad balkonom in ranil 30 ljudi. Ognjegasci in po-

LITVINSKI KATOLIŠKI DUHOVNICI PROSIJO ZA PROSTO LITVINSKO

Chicago, Ill. — Liga litvinskih katoliških duhovnikov v Ameriki, kateri predseduje Rev. A. J. Karalius, župnik iz Shenandoah, Pa. pripravlja na svojem narodnem zborovanju, ki se vrši ta teden v Chicagu v Akademiji sv. Kazimirja, litvinska ustanova, posebno spomenico, ki bo poslana predsedniku Rooseveltu. Spomenica litvinskih katoliških duhovnikov pravi, da duhovščina litvinske narodnosti visoko spoštuje in občuduje velike vojaške uspehe Sovjetske Rusije. Toda ne moremo pa prezreti dejstva, da je Sovjetska Rusija razglasila vključenje naše domovine pod svoje območje. Mi kot Amerikanci se borimo v tej vojni za demokracijo in svobodo vseh narodov, kakor to razglašeno v Atlantskem čarterju. Bojimo se, pravi spomenica, da bo vera našega naroda ki je 85% katoliški trpela, ali pa celo uničena. Dalje je treba upoštevati, da Litvinci niso slovanski plemo in nimajo ne narodnih, verskih ne kulturnih interesov, ki bi bili sorodni onim, ki jih imajo ljudstva Sovjetske Rusije. S spomenico apelirajo v imenu enega milijona katoliških Litvincov v Združenih državah.

NEMCI UŠLI IZ ZAJETJA

London, Anglija. — Pred par dnevi je zgledata, da bodo Zavezniki v Normandiji zajeli skoro vso sedmo nemško armado med Falaise in Argentanom. Zavezniki so bili za kak dan prepozni. Nemci so izbežali in premestili pretežni del svoje bojne opreme preko nevarne ožine in se zdaj naglo umičejo proti reki Seine.

OGENJ PREPODIL 50 GOSTOV

Wilmington, Del. — V tukajšnjem štirinadstropnem Oliver hotelu je izbruhnil zgodaj v soboto ogenj v drugem nadstropju. Okrog 50 gostov se je moralo rešiti po izhodnih lestvah skozi okna v svojih spalnih oblekah.

licisti, ki so prihiteli reševati ljudi izjavljajo, da ni bil nihče smrtno poškodovan.

NEMCI KRADEJO ŽIVEŽ PO JUGOSLAVIJI: POBI- JANJE IN UNIČEVANJE

Washington, D. C. — V oddaji svobodnega jugoslovanskega radia, ki jo je rekindiral monitor Urada za vojne informacije, poročajo, da se v vrstah Hitlerjevih pristav v okupiranih deželah širi splošna demoralizacija. Med Hitlerjevimi pristavi v Sloveniji, ki so organizirani v Domobranski armadi, so dezertacije tako posameznikov kot celih skupin čedalje bolj pogoste.

Kakor se poroča, te čete prestopajo k partizanom z orožjem in opremo. Člani neke manjše domobranske skupine v Novem mestu so se pridružili svobodni jugoslovanski brigadi "Ivan Cankar" z orožjem vred.

V Rihenbergu na Primorskem je 90 vojakov domobranske sile najprej stopilo v stiko s sekcijami Narodne osvobodilne vojske, nakar so se ji pridružili z orožjem in opremo vred.

Toda predno so to storili, so pokončili malo nemško posadko v Rihenbergu in ubili lokalnega poveljnika Bele garde. S seboj so prinesli tudi dva možnarja in deset strojníc.

Od domobranske garnizije v Postojni, ki je nekoč štela 120 mož, jih je ostalo samo še 24. Vsi ostali so se pridružili Narodni osvobodilni vojski.

Svobodni jugoslovanski radio poroča, da Osvobodilna vojska v Sloveniji straži žitna skladišča proti dnevnim napadom okupacijskih garnizij, in pripoveduje, kako je okupacijska sila v neki vasi, potem ko je odkrila, da zaloge žita ne more odpeljati, isto zažgala.

V Žužemberku so naciji zahtevali od kmetov 90 ton žita. Svobodna radijska oddaja pravi, da se vodi odločna borba za Ostrogo.

KOLIKO JE STAL NEMCE ODPOR JUGOSLOVANOV

Washington, D. C. — Prizadevanje, da bi strli jugoslovanski odpor, je stalo Nemce 350,000 mož in veliko množino opreme, kakor trdi članek, ki ga je priobčil S. Belinkov pod naslovom "Štirideset mesecev junaške borbe jugoslovanskega naroda" v eni najnovejših izdaj ruske publikacije Trud.

Članek, ki je bil o njem obveščen Vojni obvestilni urad, zatrjuje, da so domoljubi v Jugoslaviji povzročili, da so bili Nemci prisiljeni tam vzdrževati okupacijsko armado kakih 570,000 mož. Ta armada je, kakor pravi članek, pol nemška, v ostalem pa bolgarska in kvizlinška.

Naziji so upali, da bodo izgubili Ukrajino nadomestili s toliko večjim ropanjem po Jugoslaviji, pravi članek. Ti načrti se pa niso uresničili, ker Nemci niso mogli prisiliti kmete, da bi jim dali svoje žito in poletna ofenziva se je popolnoma ponesrečila.

Eno najvažnejših opravil Titove armade, pravi članek nadalje, je delati zmešnjavo v so-važniškovih občevalnih zvezah na Balkanu.

poljske pridelke in potem dostavlja zaupno:

"Borba se bo končala nam v prilog. V krški dolini se je žetev končala pet dni prej kot v mirnem času. Narodna osvobodilna vojska v zaledju stoji trdno in enotno, in to je vzrok, zakaj bomo v borbi za žito zmagali."

Radijska oddaja poroča, da Črnogorski osvobodilni odbor nadaljuje z zbiranjem podatkov o zločinih okupacijskih sil in izdaje napram nezaščitenemu prebivalstvu.

Glasom nepopolnih podatkov, ki jih je objavil list "Riječ svobode", so okupacijske sile in italijanci v petih župnijah okraja Nikšić pobili 678 oseb, v okraju Savnik 1586 oseb, in v teku petih dni so v neki župniji okraja Savnik umorili tisoč oseb, oziroma 20 odstotkov vsega prebivalstva.

Radijska oddaja tudi podaja številke glede števila prebivalcev, ki so bili vrženi v koncentracijska taborišča v omenjenih okrajih. Prizanešeno ni bilo niti otrokom v starosti 4 in pet let. Mnogo črnogorskih vasi je bilo popolnoma razdejanih in prebivalstvo je bilo oropano blaga in živine v vrednosti milijarde predvojnih dinarjev.

"Nemci in izdajalci niso prizanesli niti cerkvam in samostanom," pravi poročilo, in naveden je posebno slučaj v Ostrogu.

Obvestilni urad je dobil tudi poročilo iz Turčije, da so turške oblasti dovolile Nemcem v Turčiji še 10 dni časa, da se izselijo. Tisoč Nemcev se je že odpeljalo — mnogi izmed njih prav neradi in so že na prvi postaji izstopili. Na univerzi v Istanbulu je 24 nemških profesorjev kratkoma zavrnilo zahtevo, naj se izselijo. Prav tako je 20 ravnateljev nemških bank v istem mestu prosilo za dovoljenje, da bi smeli ostati. Nadaljnih 100 Nemcev je pripravljeno pa niso uresničili, ker Nemci niso mogli prisiliti kmete, da bi jim dali svoje žito in poletna ofenziva se je popolnoma ponesrečila.

Nadaljna poročila pravijo, da turški listi sedaj pišejo, naj bi se Bolgarija otrsela Nemcev, dokler je še čas, drugače se bodo ravno tam vršili boji in dežela bo razdejana.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak torek in petek

Issued every Tuesday and Friday

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina	Subscriptions
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor sadnje ure predne je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka jutraj prejeti. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutraj. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kedaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

RUSI BODO SODELOVALI — AMPAK?

V Washingtonu se je ta ponedeljek pričela važna posvetovalna konferenca glede zaščitne povojne mednarodne organizacije, ki naj bi ščitila med narodi mir. Poročila omenjajo, da imajo Angleži in Amerikanci vsak svoj lasten načrt za tako mednarodno organizacijo. Povabljen je tudi Rusija, katere točni načrti pa še niso znani. Vse, kar so mogli pri Rusih najti glede tega, je v njihovem tisku. Leningradska "Zvezda" je objavila te dni članek N. Malinina, v katerem na široko razpravlja, kakšna bi morala biti prava mednarodna organizacija za zaščito miru med narodi.

Malinin (namiguje se, da je to pvsedonim, pod katerim piše Litvinov) piše, da Rusija je pripravljena sodelovati. Rusija ne gleda, da bi hodila sama. Rusija hoče vso zaščito in jamstvo, ki se da dobiti. Malinin bi iskal zaščito potom mednarodne organizacije, potom posebnih pogodb med velesilami in potom mednarodnega zračnega kora.

Malinin nalaga vse na rame velesilam mednarodne organizacije razen izključne odgovornosti za uveljavljanje mednarodnega reda in zakona. V svojem članku je naklonjen tudi malim narodom.

V splošnem vsaj v glavnih potezih so Rusi bližje angleškemu načrtu kakor ameriškemu. Oboji Angleži in Rusi le bolj poudarjajo preprečenje kakega napada od strani Nemčije in Japonske. Za druge slučaje ni jasnih določb. Ameriški načrt pa je za vse narode in za ves svet enak in določa vrhovno oblast svetovni mednarodni organizaciji, ki naj skrbi za jamstvo in za zaščito miru potom pravih mednarodnih zakonov.

Končno pa Rusi gledajo na vse s svojimi posebnimi očmi in si ne bodo dali naloziti nobenih odgovornosti na rame, ki naj bi določale Rusom le dolžnosti, interesom Rusije pa stavljale zapreke pri njenih gospodarskih in političnih razvojih. Pri določanju pravic in dolžnosti med velesilami ne bo šlo tako gladko. Znaki se že pojavljajo, da stari sebični človek še ni izginil iz sveta.

DOBRA ZAMISEL

Ko se je predsednik Roosevelt vračal iz svojega inspekcijekega potovanja v Aleutih, se je ustavil tudi v Alaski in si je ogledal obsežne pokrajine, katere misli Amerika kolonizirati in razviti. Na tisoče in tisoče akrov zemlje je v Alaski, ki je zelo rodovitna. Treba je te pokrajine le zvezati potom železnice in dobrih cest s Kanado in Združenimi državami in mogoč je za Alasko najbolj živahen gospodarski razvoj. Alasko je bogata na rudah. Ameriška industrija njene rude potrebuje. V Alaski je prostora za najmanj par milijonov ljudi.

Predsednik je omenil, da ima vlada resen načrt kupiti ugodna ozemlja v Alaski, jih razdeliti v primerno obsežne farme in jih dati vojnim veteranom, ko se bodo vračali iz vojne. Vsak seveda ne bo šel na farme. Oni, ki bodo čutili v sebi ta poklic, bodo pa lahko šli, in dežela jim bo s tem pomagala do dobrega obstanaka. Vojaki, ki so se za deželo izpostavljali v borbah, pa tudi zaslužijo tako nagrado. Zamisel je zelo dobra in bo socialno veliko dobrega dosegla.

Neki odbori so že na delu in preiskujejo možnosti, potom katerih bi se dalo Združene države direktno železniško zvezati z Alasko. Cesta za motorna vozila, ki gre skozi zapadno Kanado v Fairbanks, je v prometu že par zadnjih let in služi baš zdaj naši obrambi v Alaski in Kanadi kar najbolje. Tudi pošiljanju, ki gre na motornih vozilih do Berinskih ozin med Alasko in Sibirijo, odtam pa potom zračnih transportov v Rusijo, služi ta severna cesta nad vse ugodno. Železniška zveza pa bi bila zlasti pripravna za prevažanje rude, žita, lesa in drugega materiala.

Načrt bo zelo izboljšal ves zapad, Združenim državam pa dal pomenljivejša stališča v severnem Pacifiku.

FARNO ROMANJE IN MEDENI PIKNIK

Chicago, Ill.

Bilo je takrat, ko je še na svetu vladal ljubi, zlati mir, da smo farani sv. Stefana kot skupna velika družina trikrat na leto imeli svoje pomembne dneve.

Prvi tak veseli dan za nas je bil "farni piknik". Kdo se ne spominja, kako je bilo veselo na našem farnem pikniku v prijaznem Keglnozem vrtu? Kot dobri ameriški državljani smo iz patriotičnega ozira zadnjih par let farni piknik opustili, ter v tem oziru naredili nekaj "sit down strike" vsak na svojem domu, pa kakor slišim, se je tudi te vrste piknik povoljno obnesel, vendar tako veselo pa ni bilo, kot v Willow Springs.

Drugi večji naš praznik je pa letno farno romanje na naše Ameriške Brezje. Te naše lepe slovenske navade pa nismo opustili, ker smo čutili veliko potrebo iskati pomoči pri Mariji Pomagaj. Ta naš farni praznik smo navadno imeli drugo nedeljo v avgustu.

Tretji veseli dan za nas je pa bil "medeni piknik" v Lemontu, ko so nam oo. frančiškani po zaslugi skrbnega, vedno prijaznega čebelarja, č. g. Johna, postregli s svojo domačo medeno umetnostjo.

Kaj pa torej letos?

Vse se pritožuje, da manjka tiste tekočine, katere pripomore, da voziček teče brez konjčka; pa so naš č. g. župnik to kočljivo zadevo na zelo umesten način rešili, rekoč: Za letos bomo poromali na naše Brezje v nedeljo 3. septembra, kjer bo popoldan isti dan tudi medeni piknik. Na ta način bomo samo z enim potovanjem kar dvoje naših važnih točk rešili. Izvrsno, Father Edward!

Torej romanje k Mariji Pomagaj.

Saj vem, da mi o tem ni treba mnogo pisati, ker sem prebrčan, da vsi čutite v srcu veliko željo in potrebo, priporočiti nebeski Kraljici naše moze, fante in dekleta v naši armadi, da jih Ona sprejme pod svojo materinsko varstvo, varuje smrtne nevarnosti in vse kmalu, zelo kmalu pripelje zdrave nazaj na njih domove. Beremo, da skupna molitev oblake predere; naj se torej dne 3. septembra vije mnogostevilna procesija po Lemontskem hribu, vdano pevajoč:

"Marija, k Tebi, uboge reve" — in goreče proseč Marijinega varstva. Popoldan pa medeni piknik.

Lansko leto nas je deževno vreme ob medeni piknik pripravilo, za letos pa pravijo č. oo. frančiškani, da bo piknik ob vsakem vremenu. Prav tako, saj je prostora tudi pod streho dovolj. Sicer se pa ni treba bati, da bi kedaj v Lemontu celi dan deževalo.

Za medeni piknik bo v vseh ozirom dobro poskrbljeno, kot pišejo oo. frančiškani. Letina za pridne čebelice je bila letos posebno ugodna, ne samo, da je med letos posebno dobre vrste, ampak ga bo tudi dovolj za vse navzoče.

Na ta dan je v Lemontu vse dobre volje; vidiš samo veselo, prijazne obraze, najbolj zadovoljen nasmeh pa bomo videli na častljivem obrazu Father Johna, če bo — velika udeležba. Za to pa poskrbi Ti, cenjeni bralce in jaz, da naju ne bo manjkalo.

Torej, ne samo farani sv. Stefana, ampak vsi iz bližnjih naselbin, kot So. Chicago, Joliet, Waukegan, Milwaukee, La

Salle in drugi, pridružite se nam ta dan v velikem številu.

Naj bo to dan romanja ob enem pa tudi dan veselja, poštenega razvedrila.

Z veliko udeležbo bomo ta dan pokazali, da smo za dobro stvar vneti in pripravljeni v ta namen tudi doprinesti majhno žrtev.

Marija Pomagaj pa nam bo naš trud gotovo ob gotovem času obilno poplačala.

Rojaki od blizu in daleč, na veselo svidenje v nedeljo 3. septembra na Ameriških Brezjah v Lemontu!

Roma!

RAZNE NOVICE IZ LA SALLE

La Salle, Ill.

Da, vroče je tako, da bo oziroma že je — vse suho. Prej je navijal mesec julij, zdaj pa navija avgust kar se da. Ljudje komaj izdelavajo to nezno vročino.

Naši Slovenci dobivajo zmeraj za sproti obiske od drugod. Iz Detroita, Mich., sta prišla na obisk k Mr. in Mrs. Henry Krukowski Mr. in Mrs. Anton Keller; prav dobro so se imeli par dni.

Tako sta bila na obisku Mr. in Mrs. Frank Grabnar iz Milwaukee, Wis.; obiskala sta Mr. in Mrs. Ludwig Kastigar.

V nedeljo 6. avgusta so pa prišli chicaški fantje in moške med nas; prišli so na cerkveni piknik. Bili so tukaj Mr. John Klopčič, Mr. Johan Ovniček, slovenski krojač, nadalje Mr. Anton Zabkar, Mr. Anton Rovtar in Mr. Frank Bicek. Obiskali so par prijateljev in posetili farni piknik cerkve sv. Roka.

Toliko ljudi že davno davno ni bilo na nobenem pikniku kot omenjeno nedeljo. Čistega prebitka je ostalo \$3,100, to je enaintrideset sto dolarjev. Ne bomo se, le povemo, koliko je bilo. Hvala lepa vsem skup.

V tem ste pokazali vsi, da hočete, naj bo dolg pri cerkvi sv. Roka, toliko prej plačan. Tudi ste dokazali, da imate radi svojega župnika Rev. Stefana Kassoviča. To je dobro in lepo dejanje, pomagati kar se da. Cerkevni odbor pravi: Hvala vsem skupaj, delavcem in vsem drugim! Še nekaj bom povedal, dragi rojaki in prijatelji Slovenci. Celo naš stari pionir Mr. Johan Hrvat je prišel na piknik. Vem, da se ga še spominjate, ko vam je veselo igral včasih doli v Kompovi dvorani. Prišel je iz Rockdale. Tudi on, nekdanji stari faran, nam je želel pomagati. Hvala Ti, Johan!

V nedeljo 27. avgusta, to je sv. Jerneja nedelja, bo pa spet piknik v Maples Grove, kot zadnjič za cerkev. Pridite vsi Slovenci in upam, da boste res prišli kar vsi. Dom je tudi potreben pomoči, saj so tam tudi vsako leto stroški. Zato vsi pomagajmo kar zmoremo.

Vse Slovence pozdravlja

Poročevalec.

MARIJA AGNICH UMRLA

Ely, Minn.

Dne 11. avgusta smo položili v hladni grob mater Marijo Agnich, staro 77 let in vdovo po Josipu Agnich, ki je umrl 15. januarja 1932. Pokojna Mrs. Agnich je bila rodona iz Doblj pri Črnomlju; njeno deklško ime je bilo Gešcl. V Calumetu, Mich., ima več sorodnikov; od tamkaj je leta 1893 dospela v Ely. Pokojni Mr. Agnich je bil tisti čas vdovec z dvema otrokoma, namreč sinom Joevom, ki prebiva sedaj v Nokomis, Wash., in hčerko Mary, pozneje omoženo Skube, ki je pred več leti vsled operacije umrla.

Pokojna Mrs. Agnich zapušča iz tega zakona štiri sine, Mathew, Stephen, John in Jack, ter dve hčeri, Anna, omožena Rowe, in Margaret, omožena Dejak, v starem kraju pa po polni brata John Butala. Bila je članica društva sv. Cirila in Metoda ABZ in društva sv. Lovrencija št. 906 Hrvatske Bratske Zajednice.

Pogreb je vodil Stefan Banovec iz hiše žalosti na West Chapman St. v cerkev sv. Antona, kjer je župnik Frank Mihečič daroval slovesno sv. mašo ob veliki udeležbi ljudstva. Njeno truplo je bilo položeno zraven njenega soproga Jožeta.

Uživaj sladki počitek od svojega zemeljskega trpljenja, ki si ga prenašala več let!

J. J. P.

SMRT POBIRA

Eveleth, Minn.

Na dan 11. avgusta so tu umrli kar trije stari naseljenci.

Frank Čož, star 55 let, doma iz vasi Leskovec, fara Višnja gora. Tlačila ga je zavrata bolezen rak na želodcu zadnjih šest let. Uposlen je bil pri rudokopni družbi O. T. Mining Co. Zapušča ženo Antonijo, rojeno Benčina, sina, tri hčere in brata, v stari domovini pa brata in sestro.

Jože Nosan, star 57 let, doma iz Nemške vasi pri Ribnici, uposlen pri isti družbi. Bolehal je za srčno hibo. Zapušča ženo, dve poročni hčeri ter sestro tu v Evelethu.

Mrs. Mary Kohlroser, vdova, stara 69 let. Zapušča tri sine in tri hčere. Druge podrobnosti neznane.

Prvi je bil član dr. sv. Cirila in Metoda št. 59 KSKJ in Napredok št. 69 SNPJ, drugi št. 69 SNPJ, in tretja ime Jezus št. 25 ABZ. Naj počivajo v miru.

J. R. S.

OH, ANKA IZ VANCOUVERJA!

Cleveland, O.

Ptica zapela, a se je uejala! Ali si vendar enkrat prišla na dan? Že tolikrat sem jo pismeno nagovarjal, da naj uporabi svojo zgovornost v A. S., da bomo malo slišali iz Vancouverja, toda Ančka je bila vedno preveč zaposlena s hlebeci kruha. V odgovor mi je samo obljubila, da bo storila, potem pa ni imela časa. Danes sem bil pa kar malo iznenaden, ker sem bral zgovorni dopis iz Vancouverja, podpisani od Ančke. Prav, prav, da si se izkazala. Prav fino si napisala, vprašanje pa bi moralo biti, če si nisi dopisnika najela. Če znaš sama tako lepo breknati, pa nočeš večkrat nabrenkati, smatram to za greh. Mnogo je žena, ki bi rade pisale, pa se ne morejo za to odločiti; boje se, da bi ga kje kaj ne polomile. Takim ne zamerimo, zamerimo pa takim, ki znajo, pa si ne vzamejo časa. To je pa že od sile.

Toda, sedaj se je ptičica uejala, sedaj ji pa ne bomo dali miru, sedaj pa tukaj v Clevelandu kar zahtevamo, da bo od sedaj naprej pisala dopise in to ne samo enkrat na več let, tudi ne samo enkrat na leto, temveč podpiramo urednika, ki ji je dal ultimatum, da mora pisati vsaj enkrat na mesec.

Če se bo hotela izgovarjati na katerikoli način, ji ne bomo verjeli; samo bolezen bi jo mogla opravičiti da ne bi redno pisala. V tem slučaju bo morala pa dokazati z zdravniškim spričevalom, drugače se nam ne more odkrižati. Da, tako je, Ti Ančka iz Vancouverja. Če teba, mi tukaj dobimo od faranov preserske fare podpise, da mora nadaljevati z dopisi. Ako bi se skušala na kateri način utajiti, jo bomo dali izbrisati iz zapisnika Presercev. Sedaj kakor hočeš, Mrs. Zitko. Z dopisom si dokazala, da lahko in prav fino napišeš, saj si pisala, kakor da bi rožice sadila. Fante, ki so šli na vojsko, si prav dobro zagovarjala, prav si storila, vse je

res, kar si pisala. Povedala pa nisi še ničesar o svojih sinovih, ki so tudi šli na vojsko, in mi vemo, da so odlični in da so že dolgo v uniformi, ter da so bili odlikovani. Veš, vse to je sedaj na Tebi, da nam kar po pravici poveš, drugače bomo sklenili resolucijo, v kateri dobiš ukor. Kdor piše in zagovarja druge, naj tudi pove kaj o svojih. Mogoče se nočeš šteti med častne matere, toda vemo, da si Ti ena izmed teh. Nič se ne skrivaj, odločno nam povej kar po domače, da so tudi Zitkovi sinovi na linijah za svobodo domovine Amerike in drugih zatiranih narodov.

Res, oglasi se še in še in nam povej še več. Imamo časopise ravno za to, da se v njim pogovorimo iz daljave v daljavo. Če ne bi bilo vojske, bi jaz gotovo priromal v Vancouver s slikami, toda za enkrat pa moramo v ta namen uporabljati te časopise, ki nam bo prenesel naše pogovore sem in tje. Na Tvoj odgovor dobiš zopet odgovor. Tvoj brat Jože naj Ti sam kaj napiše.

Tvoj stric

Anton Grdina.

ZAHVALA

West Allis, Wis.

Kampanja petega ameriškega vojnega posojila je za nami in zopet imam prijetno dolžnost, zahvaliti se iskreno vsem, ki ste na en ali drugi način pomagali do sijajnega uspeha ki smo ga zopet dosegli Slovenci v tej kampanji.

Na pikniku Federacije Sloge se je prodalo bondov za visoko svoto \$50,275.00 — v kampanji pred piknikom smo jih prodali za \$6,300.00 — po pikniku še za nadaljnjih \$3,700.00. Skupno torej v peti kampanji do tega datuma \$60,275.00.

Izraziti moram posebno zahvalo sledečim: Slovenska Ženska Zveza, ki je naši kampanji poklonila kredit za \$10,000.00, Društvu Lilija, ki je sodelovalo z nami v vseh kampanjih in tudi sedaj kupilo bondov za \$5,000.00, J. P. Z. Sloga, ki je kupila bondov že za zelo visoko svoto in še zopet v tej kampanji za \$2,500.00, ter Mr. Louis Medved, lastnik Medved Tool & Dye Co., katerega patrijotično delovanje je posnemanja vredno in je tudi v tej kampanji kredit svojih kupljenih bondov in vseh bondov kupljenih po njegovih delavcih poklonil naši kampanji. Splošno pa velja zahvala vsakomur, ki je sodeloval po svoji najbolji moči, da smo zopet dosegli tako lep uspeh.

To priliko želim tudi uporabiti, da se zahvalim iz srca svojim sodelavcem, sočlanom Slovenskega odbora za Vojne bonde, ki so sledeči:

Atty. Alvin Gloyeck Jr., Mr. Anton Butcher, Mr. Matt Ferko, Mr. Frank Ermenc, Mr. Rado Staut, Mr. John Oblack, Mr. Ignatz Gorenc, Mr. John Tisel, Mrs. Mary Petrich, Mrs. Mary Ujic, Mrs. Mary Floryan in Mr. Steve Mohorko.

Storili ste svojo nalogo v polni meri in v radost mi je podati vam to javno priznanje in zahvalo ker brez Vašega sodelovanja bi Milwaukee-Westallška naselbina ne bila dosegla visokega patrijotičnega priznanja in kredita kakoršnega zavzema danes pri ameriški vladi kot zaslužnje za energično podporo katero smo nudili Slovenim ameriškemu vojnemu naporu. Hvala lepa prav vsem še enkrat.

Mrs. Josephine Schlosar, Načelnica slovenskega oddelka za prodajo vojnih bondov v Milwaukee in West Allisu.

5801 W. National Avenue
Phone Greenfield 4772

VABILO NA ZADNJA DVA PIKNIKA

Denver, Colo.

Rojake in rojakinje v Denverju in okolici se vlijudno vabi, da se udeležite zadnjih dveh (Dalje na 4. strani).

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Slovenec odlikovan

New York, N. Y. — Nekje pri ameriški zračni sili v Angliji je bil odlikovan z vojaško kolajno 1st Lieut. John J. Delach iz 1821 Himrod St., Ridgewood, L. I. Lieut. Delach je navigator škadrona Navigatorjev in je bil že na 24 poletih nad sovražnim ozemljem. To odlikovanje je sporočil general James H. Doolittle, vrhovni poveljnik ameriške 8. zračne sile.

Pri nekem poletu nad Nemčijo je njegov bombnik zadel strel iz protiletalskega topiča. Levo krilo se je vnelo. Ko je pristal, so se vsi odstranili, ker so se bali, da bo letalo eksplodiralo, on pa je ostal in srečno pogasil ogenj.

Pismo iz Domovine

Cleveland, O. — Mrs. Antoinette Kennick, 982 E. 63rd St., je prejela potom Rdečega križa pismo od svoje najmlajše sestre Steffe Verbič, iz Ljubljane. Pismo je bilo pisano 27. januarja 1944. Sestra sporoča Mrs. Kennick, da so starši in brat Josip, ki je duhoven, zdravi, brat Ivan, ki je študiral za profesorja matematike, ter je bil 24 let star, je umrl, brat Frank, poročnik pri podmornicah, je pogrešan, brat Milč je profesor v Sarajevu, in brat Lojze pa jurist domobranec. Dalje sporoča, da so ona in njeni otroci zdravi.

Umrl vled ran

Chicago, Ill. — Joseph Oblak je prejel obvestilo od vojnih oblasti, da je 23. jul. umrl v Angliji za posledicami ran, ki jih je dobil v Franciji 13. julija, njegov sin, Sgt. William Oblak.

Padel na bojišču

Traunik, Mich. — Družina Joseph Knaus je bila obveščena od vojnega departmanta, da je 30. junija padel na italijanski fronti njih sin Albin Knaus.

Utonil

Johnstown, Pa. — Tragične smrti je umrl pri kopanju Victor Dremel, star 31 let, med mladino zelo poznan atlet in voditelj skavtov v Park Hillu. Na izletu skupine skavtov blizu Carrolltowna je utonil, ko je hotel rešiti svojega 12 let starega polbrata, ki se je potapljaj. Dvanajstletnega Josepha so rešili z dihalnikom, Victorja pa niso več mogli obuditi k življenju.

Nov grob

Cherokee, Kansas. — Dne 27. julija je tukaj umrl Martin Slomšek, star 70 let. Rojen je bil v Gorjanah pri Kozjem na Stajerskem in v Ameriki 40 let, ves čas v Kansasu. Zapušča ženo, štiri hčere in tri sinove, od katerih je eden vojni ujetnik v Nemčiji.

Bolničarka umrla

Duluth, Minn. — V Duluth bolnišnici je 10. avg. umrla slovenska bolničarka Mary Michelič iz Chisholma, kjer zapušča starše in kjer je bila pokopana. Zapušča tudi štiri sestre, eno v Chicagu, tri pa v Milwaukee.

Ranjen v Franciji

Johnstown, Pa. — Joseph Korbar st. je bil obveščen od vojnega departmanta, da je bil njegov sin Walter ranjen v Franciji dne 24. julija.

Smrtna kosa

Girard, O. — V okrajnem zavetišču je po dolgi bolezni umrl John Jesenko, star okrog 65 let in doma od Vrhovne pri Ljubljani, kjer zapušča ženo in hčer.

DUHOVI OBISKUJEJO...

(Spomin iz prve svetovne vojne)

Se nas spremljajo spomini in vtisi na vojno in Bog ve, kdaj se jih bomo popolnoma otresli. Tudi ta spomin je iz nje in bi ga rad napisal za praznik Vseh svetnikov ter v čast tovariški zvestobi...

Leta 1917 nas je tropo ujetnikov sprejel pod streho ujetniški tabor v L. Nova poznanstva, novi pogoji življenja. Zasedem pripravno prazno ležišče blizu vrat prostrane sobe, vrečo s čajnikom vred pod glavo, ter se sprožim po deskah. Kost ugodno počivajo, saj je za nami samo 160 km pešpoti. Leno opazujem vrvenje in prepiranje v vseh babilonskih narečjih. — Na vratih se pojavijo visoki slok fant v avstrijski uniformi ter upre svoje prodirne velike črne oči naravnost vame. Meriva se in ko se molče spoznava po rumenih našivih na rokavih, sva se nehote hkratu nasmehljiva...

Približa se ter sede, tudi jaz se vzravnam — podava si roki. "Ti si študent," me ogovori. "Da," je bil odgovor. "Slovan seveda, ker dobro govoriš moskalski?" "No, ti pa Ukrajinec Hakol, saj te poznam po govoru," mu istotako ostro odbrusim. "Da, Ukrajinec, samo za Ukrajino živim in se borim, razumeš? Kje pa je tvoj dom?" "Slovenec sem, živimo blizu Jadranskega morja." — Zravnil se je, odstopil korak nazaj, me nekaj trenutkov motril z nerazumljivim izrazom, nato pa me začel divje oblegati in poskakovati ter v čudni melodiji peti "Riba, zelve in polenta, to je život moj..." Ko me je izpustil, mi je zatrjeval, da je to naša slovenska himna, ali da zna še lepše, ta da je čisto navadna, domača, narodna. Pozna Preserna, Župančiča, Cankarja in druge, ali da mu je najmilejši Gregorič, recimo: Sinoči je pela, pa Soči, Oljki in še druge, ali da mu je nad vse lepa Vseh mrtvih dan — Na tisto tiho domovanje — kjer mnogi spe... — Ko ni šlo naprej, sva si skupaj pomagala, dokler nisva izčrpala vseh zaloz iz spomina. Opazil je, da sem presenečen nad tolikim znanjem naše literature in jezika, nakar mi je skoraj žalosten očital, da mi gotovo ne poznamo ukrajinskih velikanov, posebno njihovega Franka, kateremu da ni para. Zardel sem, ker ga tedaj res nisem poznal. Šele potem sva se predstavila in tedaj mi je povedal, da je slavist Ivovskega vseučilišča. Nato se je oddaljil z obljubo, da se takoj vrne.

Nisem utegnil razmišljati o njegovi posebni naravi, o otroškem veselju, ki ga je izlil tujemu človeku, ki ga je prvič videl. Že je privihal z vrečo, se naselil poleg mojega ležišča in vse proteste sosedov na otroško prikupljiv način ugledil, dokazujoč, da mora biti pri meni, da sva "stara" znanca in to je zaleglo. Ko sva si postala sosed, je postal v svoji duševnosti brezmejen. Še pozno v noč mi je šepetal o Veliki Ukrajini, o Slovanih, kako bo to vse brezmejno lepo, kako bo posvetil vse svoje sile veliki slovanski skupnosti, predvsem pa svoji svobodni Ukrajini.

Potekali so dnevi, pomlad je bila tu, a on je živel le v svoji ekstazi. Bil je imovitih sorodnikov, sredstva so mu prihajala, vse je razdal in podprl vsakega, o komer je sodil, da je dober Slovan. Sam pa je vedno sanjal o lepi bodočnosti Ukrajincev...

Zgodilo pa se je, da sva se morala ločiti, pri čemer ni pomagalo nobeno posredovanje. Bil je naravnost obupen, težko je bilo tudi meni. Ponovila sva pobratinstvo, se zavezala ostati v stalin stikih in se po možnosti zopet sestati, posebno zadržno pa sva si obljubila medsebojni obisk takoj po vojni.

V novem bivališču sem prejel mal od njega številna pisma, končno tudi sliko, ki jo hranim še danes. Vse je zvenelo po isti njegovi odkritosrčnosti, dobroti, bratovski ljubezni in lepi bodočnosti. Sestala se nisva več, tudi zveze so bile pod silo razmer prekinjene...

Vrnili smo se domov, vojna vitra je potihnila. Takoj sem pomisljal, kako bi prišel z njim v stik. Osebo seveda nemogoče, poslužil sem se pošte na vse mogoče načine. Uspeha nobenega, kar je končno bilo razumljivo radi vojaških pohodov Rusije in Poljske, ki je zavzela tudi njegov rojstni kraj Tarnopol. Slutil sem, da on tega poraza in kosanja ukrajinske narodne celote ne bo mogel prenesti, temveč bo tvegval tudi življenje za ustave narodnega ideala, ki je tako žalostno propadel.

Služaj je nanesel, da sem bil na sveti večer pred sv. Tremi kralji leta 1920 popolnoma sam doma. Ob pozni uri zvečer mi je pri peči kratila čas knjiga. V hiši je vladal popoln mir. Nenadoma nekdo močno potrka na sobna vrata. Odložim knjigo in pohitim odpirati. Tema na hodniku in stopnišču, hiša pogreznjena v popolno tišino, nikjer žive duše. Vrnem se, misleč, da me je premotil pač kak slučajen ropot. Komaj pa se na mestim v prejšnji položaj, me zopet vznemiri ponovno močno trkanje. Urno stopim k vratom in jih sunkoma odprem — nikjer žive duše. Pomislim, morda se kdo le šali, razsvetlim hodnik in stopnišče, — nikjer bitja tja do večnih vrat... Zopet se vrnem, toda z odločitvijo, da počakam na morebitno ponovno trkanje, pripravljen na skok in da tako zalotim nagajivca. Naslonjen na peč, s pogledom uprtim v vrata, čakam in prisluškujem... Trkanje se zares ponovi, v istem trenutku pa sem že pri vratih, toda nikjer ničesar. Ker mi je dogodek postal neprijeten, zbudim sosedo, ki mi na moje vprašanje, ali je slišal kako hojo in trkanje, odgovori, da je še vedno buden in ni slišal ničesar razen mojega odpiranja vrat.

Dogodek se mi je globoko vtisnil, pričakoval sem nehote poročil, ki bi jih spravil s tem v zvezo — ničesar takega. Dnevni opravi so ta doživljaj potisnili na stran in jaz sem zopet s pismi iskal svojega vojnega tovariša.

Na večer pred Velikim Šmarom istega leta sem bil zopet sam doma v istem stanovanju. Hiša izven mestnega šumenja na pobočju vinogradnega hriba — ugodni mir v poletnih večerih. Sedel sem pri mizi ter si dal opraviti s pisanjem.

Iz zamišljenosti me osvesti trkanje na sobna vrata, ki so bila oddaljena kakih pet korakov. Pohitim odpirati misleč, da se je vrnil s potovanja kdo domačih. Ničesar — mir, da bi slišal leteti mušico. Vrnem se in nadaljujem z opraviлом. Po kratkem presledku se trknje ponovi in obrnjen proti vratom pozovem na vstop. Ker nikdo ne vstopi, me spreleti misel na ono trkanje pred praznikom sv. Treh kraljev, na kar sem že pozabil. Preletem me je nenavaden občutek strahu in še preden sem hotel storiti kretnjo, sem naravnost onemel. Obrnjen proti vratom se mi pokaže privid: vrata se odpirajo, proti meni pa se premika nejasna senca. Prikazen obstane — z obrisom nekake sprožene roke mi pomaha v kot v slovo in — izgine... Kaj se je z menoj zgodilo v naslednjih trenutkih, ne vem, zavedam se samo, da sem se znašel pri sosedu...

Zjutraj sem se napotil v mesto, da pogledam kot ponavadi za morebitno pošto od domačih.

PRVI JUNAK

Lt. Col. Frank Gabreski iz Oil City, Pa., je novi glavni junak med ameriški letalski borci v Evropi. Sestrelil je 28 sovražnih letal, tri pa uničil na tleh. Ravno bi bil imel priti domov na 30 dnevni dopust — pri tej priliki se je nameraval tudi poročiti — pa je namesto vsega tega prišla nevesela vest, da ga pogrešajo od 20. julija naprej, ko se ni povrnil iz poleta nad Nemčijo.

Vročeno mi je bilo pismo neznanega rokopisa in tujega pravopisa, na znamki pečat "Poszta Polska — Tarnopol." Zdrznul sem se in nervozno odprl — cirilica, pravopis ukrajinski, vsebina porazna:

— Brat mojega vojnega tovariša mi sporoča, da je eno mojih pisem vendar dospelo do Tarnopola, ni pa našlo mojega tovariša Stepana. Umrli je 5. januarja 1920 po vrtnitvi iz Ukrajine. Domov se je vrnil prvotno l. 1918, toda že l. 1919 zapustil dom in zopet krenil v Ukrajino, ko so Poljaki zasedli Tarnopol. Kaj se je tam z njim dogodilo, ni znano, kajti vrnil se je v začetku januarja boš v hišo svojega brata, kjer je onemogel izgubil zavest in umrl na tifus...

Vedel sem, da njegovo domoljubno srce ne bo preneslo narodnega poraza.

"Oj, Ukrajino njenko moja, njenko!"

V Tarnopolu je sedaj njegov grob... Naj položim te cvetice — bled sopek — na njegov grob v zahvalo za njegovo tovariško zvestobo in za vročo ljubezen njegovega srca, v katerem je našla mesto tudi slovenska pesem, tudi tista:

"Na tisto tiho domovanje..."

Brykovič.

Vbodljaj, ki zadene konico živca, zbudi v tem živcu elektriki podoben tok, ki ima hitrost 100 m v sekundi. Dolžino noge bi ta tok preletem nekako v stotinki sekunde.

TO IN ONO

TRINAJSTI LLOYD GEORGE

London. — Vsa Anglija se smeje ob prelestnem doživljanju, ki se je pripetil enemu izmed najpopularnejših britanskih državnikov, nekdanjemu ministrskemu predsedniku Lloyd Georgeu. Na nekem avtomobilskem izletu mu je namreč odpovedal motor. Ker se je že nočilo, se je ogledal naokoli, da bi dobil prenočišče. Pri prvi hiši je potrkal.

"Ali bi dobil pri vas prenočišče?" je povprašal. "Moje ime je Lloyd George."

Vratar je dobro dušno prikimal:

"Kar vstopite, čeprav imamo tu že dvanajst Lloyd Georgev!"

Hiša, kjer je bil belolasi državnik potrkal, je bila namreč — londonska norišnica.

Seveda se je Lloyd George, ko je pripovedoval prijateljem o nenavadnem nočnem doživljanju, sam najbolj od srca nasmejal.

PODOBOST

Pri Zagarju so praznovali vesel družinski dogodek. "Fantka imajo", je šinilo po vasi in ženske, ki se silno zanimajo za take novice, so bile radovalne, kakšen je novi sosed.

Kajzarica je hotela prva čestitati mlademu očetu, katere mu se je uresničila želja, da je

dobil sina. Brž se je odpravila k sosedu, da bi se izklepetala in napasla radovednost.

Ko je stopila v hišo, se je že mračilo. V sobi še ni bilo luči. "France, pogledj, kako si srečen!" je stisnila roko gospodarju. "Bog te ima rad, zato te je uslišal."

Zagar ji je prikimal zadovoljen.

"Kje ga pa imate?" Babnica je začela plesati okrog zibke, ki je stala sredi sobe. "Je, kako je srčkan!" je gostolela, sklonjena nad zibelko. "Oči, nasek, usta, vse je tvoje, France. Prav ves ti je podoben."

Mož se ni mogel zdržati smeja. Oboževani novorojenček je spanček namreč pri materi na postelji v mračnem kotu, v zibki pa je ležal maček, ki ga ženska v svoji zgovornosti ni opazila.

SESTANKI S PAPEŽEM

Vatikansko mesto. — Zadnjo soboto je sprejel v avdijenco sv. Oče Pij XII. Hughu Wilsona, bivšega ameriškega poslanika v Berlinu. Te dni je sv. Oče že drugič sprejel tudi admirala W. Stanleja, bivši ameriški poslanik v Moskvi. Pred par dnevi pa je bil pri sv. Očetu tudi prelatski anglikanski cerkve škof Litchfield. Sestankom pripisujejo veliko važnost.

RAD BI IZVEDEL

kje se nahajata moja dva prijatelja. Prvi je Joseph Adamlje, p. d. Oklukar, doma iz St. Vida na Dolenjskem, kateri biva nekje v Forest City, Pa. Drugi je Ignac Strojnik, ki pa menda biva nekje v Jolietu. Za nje bi rad zvedel John Virant, 1406 New York Ave., Sheboygan, Wis., kateremu se naj blagovolita zglasiti.

ČLOVEK — NAJVEČJE ČUDO

Človeški možgani, ki tehtajo 1375 g, imajo zaradi svojih neštivilnih zavojev in brazd 2800 kv. cm površine, t. j. toliko kakor dve razgrnjeni poli papirja pisarniške oblike.

Solnčarico dobimo zaradi prenapolnitve možganov s krvjo.

Vsi iz možganov izhajajoči živci se križajo, tako da izhajajo živci za levo stran telesa iz desne strani glave, in narobe. Poškodovanje leve strani možganov povzroči zmerom otrpnenje desne strani telesa.

Očesna mrežnica je nekoliko stokrat občutljivejša od najbolj občutljivejših fotografske plošče, kajti tudi v mraku lahko takoj opazimo vse predmete, če odpremo oči, medtem ko moramo fotografsko ploščo dalj časa osvetljevati, ako hočemo dobiti ostro sliko.

Zenica v človeškem očesu se lahko tako močno razširi, da vpade pri njenem največjem premeru 40krat več svetlobe v oko kakor pri njenem najmanjšem premeru.

V nekako 22 sekundah steče kri od srca po vsem telesu in se spet vrne v srce.

OGNJEVITA

Mrs. J. Borden Harriman, prej poslanka Z. d. v Norveški, je izzvala burno odobravanje, ko je nastopila na demokratski konvenciji v Chicagu.

SODOBNI ČLOVEK JE OBČUTLJIVO BITJE

Bolezni se dele v dve veliki vrsti: v kužne ali bacilske, in v degenerativne. Bacilskim so vzrok klice, ki prodro v naše telo, degenerativne so pa pogosto nasledek prvih... Nekate med njimi se razvijejo tudi zaradi pomanjkljivega delovanja žlez, kakor n. pr. pankreasa (sladkorna bolezen), jeter itd. Spet druge so izraz pomanjkanja vitaminov, rudninskih soli in kovin, potrebnih za ohranitev tkiva.

Leta 1900 je bila povprečna dolgotrajnost življenja 49 let. Od takrat je zrasla za dobrih 11 let. Kljub tej veliki zmagi zdravniške vede je bolezen še zmerom ostala neizmeren problem. Sodobni človek je občutljivo bitje. 1.100.000 ljudi mora noč in dan bdeti nad zdravjem 120 milijonov svojih bližnjih. Med tolikšnim prebivalstvom Združenih držav se pripeti na leto skoraj 100 milijonov bolezenskih primerov. 715 milijonov dolarjev izda USA na leto za zdravlila, vsa zdravniška skrb v vseh oblikah pa stane 3.500 milijonov dolarjev.

Zdravništvo še zdaleč ni zmanjšalo celote človeškega trpljenja, kakor splošno mislijo. Sicer kužne bolezni danes manj ljudi pobere, zato pa toliko bolj umiramo za degenerativnimi boleznimi; tudi so le-te dalje in mučnejše. Leta, ki jih pridobimo z zmago nad difte-

ritisom, kozami, legarjem itd., plačamo s tem daljšim trpljenjem in s smrtjo za kroničnimi boleznimi. Vsi vemo, da je rak posebno boleč. Zraven je pa civiliziran človek, prav tako kakor v davnih časih, izpostavljen sifilisu, tvorom na možganih, poapnenju žil, kapi in umstvenemu, npravnemu in telesnemu propadanju, ki so ga krive te bolezni... Neuravnoteženost drobovnega ustroja je vzrok želodčnih in trebušnih bolezni. Bolezni srca postajajo vse pogostejše. Sladkorna bolezen takisto. Bolezni osrednjega živčnega sistema je nešteto... Čeprav je novodobna higiena zelo podaljšala povprečno dolgotrajnost življenja, bolezni samih še zdaleč ni odpravila; le njih značaj je spremenila.

IŠČE SVOJO TETO

Iz stana Jugoslovanske vojaške misije, 65 President Str., Johannesburg, Union of South Africa, se je oglasil Maks Kralj, ki je pobegnil iz nemške vojske. Rad bi zvedel za svojo teto Marijo Kralj, ki je nekje v Ameriki poročena, a on ne ve njenega sedanjega imena, ne naslova. On je sin Franca Kralja iz Vrhole, okraj Dravogradski na Štajerskem. Ako jo te vrstice najdejo, naj se javi na Jugoslovanski konzularni urad, 840 N. Michigan Ave., pridobimo z zmago nad difte-

VSAKA MALENKOST POMAGA!

DOBRA novica je za vse, da se bo enkrat v tem letu začelo izdelovati omejeno število telefonov za uporabo v domovih. Seveda to NE bo pomenilo takojšnje splošne odprave za one ljudi, ki čakajo na seznamu za to postrežbo.

Vojne potrebitine so še vedno na prvem mestu tudi pri telefonih. Da bo mogoče postreči rastočemu seznamu za nove telefone, bo treba istih več izdelati, kar zdaj še ni mogoče.

Nam je zelo žal, da morajo premnogi čakati za to postrežbo. Mi skušamo napraviti vse kar moremo, da bi jim čimprej mogli postreči. Zelo cenimo njihovo potrpežljivost in razumevanje.

★ Back the Attack — Buy More War Bonds ★

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

MARIN KLARICH & SON

GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

Gradbeni podjetniki in gradbeniki

Mi prevzemamo vse vrste dela, gradimo nove stavbe, kakor koli obsega. Sprejemamo velika dela kot grajenje večjih poslopij, šol, tovarn, ali kakršnekoli. Obseg sprejemamo tudi manjša dela, kot popravila, hiš in drugih poslopij. Za nas je vsako delo in naročilo dobrodošlo.

Nasveta, proračune in načrte dajemo na željo brezplačno.

Cemu plačujete visoke najemnine. Dajte si postaviti lasten dom. Lastno hišo, kar napravimo vam mi za zmerom nizko ceno.

Pokličite nas na telefon Calumet 6570 or 6509

MARIN KLARICH & SON

V svojem lastnem uradu 3050-3052 So. Wallace St., Chicago, Illinois

Preizkušena ljubezen

Roman. — Iz francoščine prevedla K. N.

"Najin zakon je blagoslovil duhovnik, gospod."

"Dvomim, da bi bil takšen blagoslov, in v takšnih okoliščinah veljaven."

"O tem zame ni dvoma, gospod," je mladi mož povzdignil glas. "Sicer se je pa senora prostovoljno odločila zame, nihče je ni silil v ta zakon. Kaj ne, Orana?"

Mlada žena je spodbudno prikimala.

"Da, da," je dejal gospod Le Cadreron, igraje se z naočniki, "pravite, da je moja hči vaša žena. Toda to so gole besede."

"Kako besede?" je to pot nejevoljno vzrotil Moreno. "To so dejstva, neizpodbitna dejstva!"

Gospoda Le Cadrerona ta vzklik ni ganil. Mirno, kar preveč mirno je odgovoril:

"Denimo, da je tako, mladi mož. In vendar ne vem, kaj v mojih besedah bi vam dalo povod, da tako mislite, gospod," je užaljeno vzkliknil Moreno.

Gospod Le Cadreron se je zganil. Tega ni pričakoval. Temu španskemu petelinu je zrasel greben.

"Govoriva malo, toda govoriva dobro," je odsekal. Živci so mu pričeli popuščati spricho Morenove trmoglavosti.

"Prav za prav," je pričel, ne meneč se za Oranine prosoje poglede, "moje hčere niti prav ne poznate; kako si torej drznete trditi, da jo ljubite? En dan in ena noč pa še ne zadoščata, da bi začutili tisti sveti ogenj ljubezni, ki je edina dovolj velika in močna za sklenitev zakona. Vi ste se s svojo poroko samo poigrali. Morda ste se z njo postavili pred svojimi tvari. Mar mislite, da bi mogla ta vaša nenadna plemenita odločitev, rešiti nedolžno dekle pogube, igrati važno vlogo v naših pogajanjih? Nikakor ne. Kaj je skupnega med vami in med Orano? Zveza enega večera. Človek božji, ali mislite, da vam bomo zato dali Orano, našo edinko?"

Španec je poskočil, kakor da bi bil do bil zaušnico. Njegove temne oči je preletel divji blisk, ko je vzkliknil:

"Kaj je med nama skupnega, vprašujete, gospod? Najino ime. Nevarnost, ki sva jo skupaj preživela. Tvegal sem svoje življenje, da sem jo rešil. In razen tega, toda to je postranska zadeva, sem zaradi nje razdrl zaroko s hčerko nekega španskega generala."

Gospod Le Cadreron je za to ognjevito dokazovanje imel samo pomilovalen nasmeh. Videč ta nasmeh, se je mladi Španec še bolj razvnel:

"Da, gospod. Nikar me ne glejte tako nejeverno! Pred vojno sem bil dve leti zaročen s prav lepim dekletom, hčerko nekega španskega generala. Nikakor nočem podcenjevati vašega družabnega položaja, gospod, toda predvsem sem srečen zaradi dobrote in lepote svoje žene in samo zato priznavam, da sem imel res srečno roko pri izbiri svoje življenjske družice..."

"Na koncu koncev," mu je segla v besedo Orana, ki jo je ta besedni dvoboj že utrujal, "pozabljaš, oče, da naju z možem veže krvni dolg, ki ga dolgujem svojemu možu. Tega dolga danes ne zanikavam, kakor ga nisem tudi poprej nikoli tajila. Ponavljam ti, oče, tudi zdaj: njegova žena sem in njegova žena bom tudi ostala!"

Gospod Le Cadreron je ob teh hčerinih besedah čutil, kako se je pričela v njem nabirati jeza, še vse bolj strastna in bridka, ker so jo zbudile v njem besede njegove lastne hčere in ne marnje tega vsiljivega tujca.

"Molči, Orana, teh stvari ne razumeš!" je živčno vzkliknil. "Pusti, da bom govoril jaz. To zadevo morajo urediti moški med seboj. Nikar ne misli potegniti v ta besedni dvoboj še svojo mater; samo jaz sem poklican razsojati v tej zadevi!"

"Toda, prijatelj," je solznih oči vzkliknila

la njegova žena, "ali ne čutiš, da sem tukaj potrebna prav tako kakor ti? Vse prehitro pozabljaš, da je ta gospod rešil najino hčer in pri tem tvegal sam smrtno nevarnost..."

"Ničesar ne pozabljam," je zarohnel gospod Le Cadreron. "Sumim samo, da ta nevarnost ni bila tako strahovito velika, kakor zatrjuje ta gospod!"

"Oh, oče," je vzkliknila mlada žena in tudi njene oči so zalile solze: "Kako le moreš tako govoriti! Vse moje tovarišice ti stega dne so postrelile ali pa onečastile!"

"Denimo, da je to res," je suho odgovoril gospod Le Cadreron. "Menim pa, da za tvojo rešitev ni bilo potrebno kakšnega posebnega junaštva; marsikdo bi tvegal nevarnost za takšno visoko plačilo..."

Puščica je zadela v črno. Moreno se je zganil, kakor da bi ga kača pičila. Hotel je ugovarjati, toda Orana je položila svojo drobnoro roko na njegovo in po njenih očeh je spoznal njeno nemo prošnjo, naj potrpi. Nehote jo je ubogal.

Čutil je, kako se mu je grlo posušilo, kakor da bi ga žejalo. In v nenadnem zanosu hvaležnosti in neznanega toploga čustva se je sklonil do te bele roke in jo nežno in strastno poljubil. Ko je nato dvignil glavo, je bil že bolj miren. Zdaj je lahko spet brez sovražstva pogledal njenemu očetu v oči.

Čisto drugače je pa učinkovala Oranina ljubeznivost na gospoda Le Cadrerona. Ta je pa dobra! Njegova hči je potegnila s tem pritepenecem! Iskal je besed, da bi ga pošteno poučil, kaj gre človeku, ki se hoče tako neobzirno vriniti v tujo družino.

Naposled se mu je zazdelo, da je našel, kar je iskal. Visokostno in zapeto je dejal:

"Končajmo, gospod. Koliko zahtevate?"

Moreno je odskočil. Ledeno se je zazrl v kratkovidne oči gospoda Le Cadrerona. Prav tedaj je pa spet začutil Oranino pomirjujočo roko na svoji, zato je potlačil jezo in prav tako visokostno vprašal:

"Ne razumem vas, gospod. Prosim, govorite razločneje!"

"Rad bi vedel, koliko zahtevate, da vendar že končamo to mučno zadevo," je že nekoliko krotkeje dejal gospod Le Cadreron.

Mladi Španec je še bolj prebledel. Potem je počasi vstal in dejal glasno in raznočno:

"Mislim, da me hočete žaliti, gospod. Poročil sem se z vašo hčerjo, da sem ji rešil čast in življenje. Mislim, da se takšno dejanje ne plača z denarjem. Ali sem vas česa prosil?"

"Kaj naj pa potem pomeni ta vaš obisk?" je nekoliko negotovo vprašal graščak.

"Prišel sem po svojo ženo, gospod. Mislim, da imam pravico do tega. Njeno mesto je ob moji strani."

"Smešna zahteva! Če je ne ljubite, če je niti dobro ne poznate..."

"Kljub temu!" je živo odvrnil Španec, čuteč, da je prišel odločilni trenutek. "Moja žena je, to mi zadošča. Če hočeva ali nočeva, poročena sva in nihče na svetu ne more tega zanikati. Osebnost sem pripravljen izpolniti vse svoje dolžnosti do nje, in ne zahtevam od nje ničesar drugega, kakor da tudi ona to stori."

Globoko je zajel sapo, potem je pa počasneje, a še trdneje nadaljeval:

"Dovolite, da se začudim, kako to, da francoska meščanska družina, družina, ki na splošno slovi po spoštovanju tradicije in dane besede, nikakor ne more razumeti, da je vez, ki naju veže z Orano, nerazdružljiva."

Ta očitek je zadel gospoda Le Cadrerona v živo.

"Ah, tako torej hočete zasukati to zadevo!" je vzkliknil ogorčeno. "Hvala Bogu, da imamo na Francoskem še sodnike, ki bodo razsodili, koliko resnice je v vaših trditvah."

(Dalje prih.)

AMERIKANSKI OBKOLILI PARIZ. — MAKVISTI NA POVRŠJ V VSEJ FRANCII

(Nadaljevanje z 1. strani)

upajo, da bodo zaustavili zavestno prodiranje ob Maginot črto na francoskih tleh in z Siegfriedovo črto na drugi strani Rene. Koliko jim bo upanje pomagalo pokažejo prihodnji tedni.

Zaveznikom v Franciji veliki, ki se nazivajo "maquists" (izgovori makvisti). Ti se dvigajo po vsej Franciji in napadajo Nemce v zaledjih in jim povzročajo še druge težave. V Parizu divjajo dnevni spopadi že več dni med naziji in makvistami. V Vichyu, kjer je bil sedež Petainove kolaboristične vlade, so makvisti baje v popolni kontroli in neko poročilo celo omenja, da imajo makvisti Petainovo vlado ujeta. Drugo poročilo pa omenja, da je Petain ostal v Vichyu, Laval in ostala vlada pa da je pobegnila v Metz ob Reni, kjer se bo zdaj pod varstvom Nemcev nastanila.

V južni Franciji invazija napreduje. Ameriške in angleške čete so napredovale zadnja dva dni za 25 milj globlje v zaledje in so že v pokrajini Alix de Provence.

Zavezniki se imajo zahvaliti za svoje uspehe nadmoči svoje ga letalstva in velikemu številu težkih tankov, ki jih uporabljajo na svojih pohodih. Posebno pa dela preglavice Nemcem ameriško orožje. Hitler je pred par leti smisel Amerikance, da niso iznašli še drugega, kakor le Coca-Colo. Zdaj pa Hitlerjevi Nemci beže pred našimi "Coca-Colani", da jih slednji še dohajati ne morejo.

IZ SLOV. NASELBIN
(Nadaljevanje z 2. strani)

piknikov te sezone v naši naselbini. Oba piknika sta za dobro in potrebno stvar, kajti prvi bo v korist slovenskega naroda v stari domovini, kateri si ne more sam pomagati, ker je skoro priklenjen pod kremplji sovražnih sosedov, in drugi bo pa v korist čehoslovenske naselbine. Zatorej, v imenu slovenskega naroda v naši mili stari domovini vas vlijudno prosim, da se udeležite piknika v nedeljo, 27. avgusta popoldne na dvorišču Slovenskega Doma. Vstopnina je prosta in ves dobiček je namenjen, da se deluje pri naši vladi Zedinjenih držav, po ameriških državljanih, da se bo ona potegnila za naš ubogi slovenski narod pri mirovni konferenci, da bo naša ameriška vlada pazila na to, da bo naš poteptani ter zasluženi narod dobil to, kar njemu pripada in do česar je upravičen. Preostanek se bo pa poslalo na Jugoslovanski Pomožni Odbor, Slovenske Sekcije, kjer imajo približno do \$100,000 v vojnih bondih, koje vsoto bodo poslali našemu ubogemu narodu kakor hitro bo to mogoče storiti, oz. kakor hitro bo vodstvo sigurno, da bo prišel denar v resnici tam kamor je namenjen in pa za kar je naš slovenski narod v Ameriki daroval.

Takoj drugo nedeljo, 3. septembra, torej en dan pred Delavskim dnem, bo pa drugi in zadnji piknik letos in bo tudi na istem prostoru. Ta piknik bo pa v korist Slovenskega Doma. Zato ste tudi na ta piknik vabljeni, da nas bo čim več in zabava tem boljša. Ves dobiček, ki ga bomo naredili na tem pik-

niku bo pa obrnjen v stavbinski sklad, da se po tej vojni, kakor hitro mogoče, prične graditi lep in moderen Slovenski Dom, kateri bo lahko nam v pomoč, kakor tudi v spomenik, potem ko že nas ne bo več tukaj.

Na veselo svidenje na obeh piknikih. Vas bratsko pozdravljamo ter se vsem že vnaprej zahvaljujem za vaš poset.

Vam udani
Anthony Jeršin, predsednik.
PO ARGENTINI SEM IN TJA

Piša Rev. Janex Hladnik
Buenos Aires, Argentina.
(Dalje)

MINUTAS A TODA HORA...

Postali smo. Bili smo na mestu. Zgoda vročina me je obšla, ko sem stopil na razblijeni tlak iz voza, kateri je iz sveže gorske višine še prinesel nekaj prijetnega hlada. Ko sem dobil ven kovčeg in pozvedel, kdaj bom imel naslednji dan omnibus za Riojo, sem krenil v mesto, da si najdem kje prostora. Kmalu sem imel na pretek fantičev, ki oprezujejo na kakega tujca, kateri so v času velikih romanj množestvilni, toda v drugih letnih časih imajo ti fantiči slabo letino.

Kdo bo vprašal: ali so tisti ljudje beli in če govore po kasetlansko? ... Tudi jaz sem se vprašal o tem, kajti vsako stvar sem moral povedati najmanj dvakrat a vprašati pa trikrat, preden sem iz ust pocestnih fantičev mogel kaj zvedeti. Pa so menda oni temu zavedli. Glede barve njihove kože pa pustim vprašanje odprto. Iz oči in obleke je vsem gledala revščina in zanikrost. Med tem, ko mi je eden snažil zaprašene čevlje, sem pa kmalu sprevlel, da oni niso taka sodrga, kakor vidimo v Buenos Airesu počestno mladež, ki ne pozna niti resnice, niti lastnine, niti strahu niti starosti, ne božje ne človeške pravice. Dežela je tam pač ubožna in je zato težko, da bi dala belega kruha v izobilju družinam, katere štejejo več ust. Saj ni nobene industrije, polje je tudi skopo, gozdov pa nikakih. Očetje žive kot kočijaži, ki v dolgih vrstah čakajo, kdaj jih zadene delo, njihov otroci pa snajajo tujcem čevlje in ponujajo dnevnike, kateri pridejo iz Tucumana ali Cordobe, seveda za enodnevno zakasnitvijo.

Sedaj pa po mestu! Najprej sem hotel pozdraviti Marijo v njenem svetlišču, ki stoji nad glavnim trgom. Ura je bila 15.30. Cerkev zaprta. Trg pred cerkvijo je prostran gaj, polen raznega senčnega drevja, zato sem menil: dobro sedem na kako klopi! Boš sedel, če bo kje! Klopi je res bilo na pretek, in tudi prijetna senca na njih, toda kaj hočem, ko je pa na vsaki klopi nekdo smrčal spanje pravičnega. Pogledam vse okrog, če je kje kaka restavracija ali kaj podobnega, kamor bi človek stopil, da popije kaj hladnega proti pasji vročini dne kakršnih so v Catamarki bolj vajeni, kot smo jih Kranjci. Pa mislite, da sem kaj našel? Nič, prav nič, "cervceria alemana" je imela vrata odprta. Tja pa tudi ne grem!

(Konec prihodnjic)

Vi radi berete vesti iz drugih naselbin; drugi radi berite novice iz vaše naselbine. Poročajte novice in dogodke v "Am. Slovencu".

Joseph Conrad:

NA MORJU

Kapitan nas je sklical v kabino. Na mizi je imel razgrnjen pred seboj zemljevid in videti je bil potr. Izpregovoril je: "Čprav je obala zapadne Avstralije blizu, sem namenjen nadaljevati vožnjo do naše namembne postaje. Pa še mesec hurikana imamo po vrhu, vkljub temu pa bomo navedli ladjo proti Bankoku in spotoma gasili ogenj. Ne okle- nemo se nazaj, pa najsi se vsi spečemo. Najprej bomo skušali udušiti to preklicano tle- nje s tem, da mu vzamemo zrak, ki prihaja do njega."

In poskušali smo. Zabili smo vse odprtine; kadilo pa se je vkljub temu. Dim je prihajal skozi neopazne razpoke; uha- jal je skozi pregraje in pokro- ve; vil se je zdaj tu, zdaj tam, v tenkih nitkah v nekakšnem nevidnem plinu, na nekaj ne- razumljiv način. Utrli si je pot v kabino, v kastel spredaj; zastrupil je zakrite prostore na palubi, vonjati ga je bilo vse do visokega vrhnega križa na glavnem jarbolu. In vedeli smo, da tudi zrak prihaja no- ter, če uhaia dim ven. To nam je začelo jemati pogum. Tle- nje se ni dalo udušiti.

Sklenil smo gasiti z vodo in odprli smo vse line. Velikanske množice belkastega, rumenka- stega, gostega, mazastega, temnega, dušljivega dima so se dvigale visoko vse do jarbo- lica. Vsi mornarji so pohiteli ven. Nazadnje se je strupeni oblak razkasil in odšli smo na- zaj na delo v dimu, ki ni bil več gostejši od navadnega dima tvorniških dimnikov.

Pritrdili smo gasilsko briz- galko in raztegnili cev, toda ta nam je kmalu počila. No, saj je bila stara kakor naša ladja, ta predzgodovinska prtena cev in že večkrat popraviljena. Na- to smo brizgali vodo s slabo ročno brizgalko, zajemali vo- do z vedri, in tako se nam je pravočasno posrečilo zlititi pre- cejnji del Indijskega oceana skozi glavno lino. Široka prha se je lesketala v soncu, padala na plast belega, plazečega se dima in se gubila na črni povr- šini premoga. Para se je vali- la kvišku in se mešala z di- mom. Vlivali smo slano vodo kakor v nekakšno kad brez dna. Usoda je hotela, da smo na oni ladji kar naprej briz- gali iz nje, brizgali vanjo; od- livali smo jo, da bi se rešili po- zara.

"Judea" se je — vzdržati ali umreti — v vedrem vreme- nu vlekla naprej. Nebo je bilo čudežno čisto, čudežno sinje. Morje je bilo gladko in svetlo, modro in presojno, iskriilo se je kakor dragulj, se raztezalo na vse strani, vse naokoli do obzorja — kakor da bi bila vsa zemeljsa obla en sam dragulj, en sam velikanski safir, en sam biser, predelan v plan- et. In po blestečem se velikem mirnem površju vodovja je ne- zaznavno drsela "Judea" za- vita v počasno, nečisto soparo, v nekaj len oblak, ki je lahko in počasi vel na zavetje: ku- žen oblak, ki je skrunil sijaj morja in nebesa.

Ves ta čas kajpada še nismo videli ognja. Premog je tlel nekje na dnu. Ob neki priliki pa mi je Mahon, ko sva delala drug poleg drugega, s čudnim nasmehom rekel: "Če bi zdajle hotela zazijati na nji kaka taka fletna razpoka — kakor tedaj, ko smo prvič od- pluli skozi Prekop — bi se ne- mara ta ogenj le udušil, kaj?" Dodal sem ravnodušno: "Ali se spominjaš podgan?"

Gasili smo ogenj in pri tem pridno pluli dalje, kakor da nam bi bila vse to deveta bri-

ga. Kuhar je kuhal in nam stregel. Od drugih dvanajstih mož jih je po osem delalo, a po štirje so medtem počivali. Vsakdo je prišel na vrsto, tu- di kapitan. Enakost je vlada- la med nami, in če ne popolno bratstvo, pa vsaj doberšna me- ra vzajemnosti. Vmes pa je ta ali oni, ko je pljusnil polno vedro vode skozi lino, vzklik- nil: Hura, v Bankok!" in osta- li smo se smejali. Ali večidel smo bili tihi in resni — in že- ni. Oh! kako žejni! In morali smo tako skrbno paziti na vo- do. Strogo po določilu. Ladja se je kadila, sonce žarelo... Dajte mi steklenico.

(Dalje prihodnjic)

KNJIGOVODKINJA

(Bookkeeper)

z delno skušnjo dobi stalno službo. Vprašajte pri

ST. PAUL

FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2116 W. Cermak Rd., Chicago

PRODA SE

štiri flate zidana hiša. Furnace heat. Garaža za dve kare. Cena samo \$7,700.00. Nahaja se bli- zu Western Ave na 21st Place. Vprašajte za podrobnosti Anto- na Jordan, 2417 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Telefon Rockwell 7196.

PRODAM

4-stanovanjsko zidano hišo. Nahaja se na 2547 So. Harding Ave., za ceno \$10,600;

3-stanovanjsko zidano hišo. Nahaja se na Millard Ave. in 26. ceste, za ceno \$10,000;

3-sobni "cottage", ter zraven velika lota. Nahaja se na Gun- derson Ave. v Berwynu, za ce- no \$3,950;

Imam še več drugih hiš v Lawndale okolici, ter več hiš in bungalov v Cicero in Berwyn. Ako želite hišo v Berwynu, pokličite L. Gradiser, telefon Ber- wyn 4979-R.

ANTON JORDAN

2417 So. Lawndale Ave., Chic- go, Ill. Telefon Rockwell 7196

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK

in

KIRURG

Urad:

1901 West Cermak Road

CHICAGO

Telefon Canal 4918

Residenčni tel.: La Grange 3968

1-3 in 7-8 P.M. razen ob sredah

Michael Trinko

in Sinovi

PLASTERING and PATCHING

CONTRACTORS

Pleskarji in popravilni ometa

in sten.

2114 W. 23rd Place, Chicago

Telefon Canal 1090

Kadar imate za oddati kako ples- karsko (plasterers) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot Slovincem priliko in da vprašate nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste potem delo tudi dru- gam. Za pleskarska dela jamčimo.

DR. JOHN J. SMETANA

Pregleduje oči in predpisuje

očala. — 23 let izkušnje

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

So. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9

zjutraj do 8:30 zvečer.

SLOVENSKA RADIO URA V MILWAUKEE!

Edina na osrednjem zapadu, s izključno slovenskim programom v obeh jezikih, se oddaja vsako nedeljo od 8. do 10. ure dopoldne preko WRJN RACINE RADIO POSTAJE (1400 Kc.)

Oddaja jo slovenski list "Jugoslovanski Obzor" v Milwaukee. — Za uvrstitve godovnih in drugih čestitk, ali društvinih in trgovskih objav pišite najpozneje do petka jutraj na: YUGOSLAV (SLOV- ENIAN) RADIO HOUR, 630 West National Avenue, Milwaukee, 4. Wis. Telefon Mitchell 4373, ali Mitchell 5551.